

**Sự tham gia của cộng đồng
trong việc phát triển bà mẹ
và trẻ em**

**Dự án phát triển cộng đồng
ở huyện miền núi,**

Bangladesh

**Tiến sĩ. Kamrul Ahsan
BARD, Bangladesh**

Mrou

Marma

Bomm

Tripura

Lusai

Khayang

Chakma

Tanchanga

Chak

Khumee

Pangkhua

Thông tin chung

- ❖ Diện tích của Chittagong Hill Tract (CHT) : 13,390 Sq. Km
- ❖ Tổng số huyện thị (Sub-districts): 325
- ❖ Diện tích đồi: 97%
- ❖ Dân số: khoảng 1.4 triệu
- ❖ Dân tộc thiểu số: chiếm 60%
- ❖ Nhóm dân tộc thiểu số 13 (11 là nhóm chính)
- ❖ Tổng số làng xã: 4,599
- ❖ Số hộ gia đình: 20-100
- ❖ Thu nhập bình quân trên mỗi hộ gia đình: US\$ 367 (Thu nhập trung bình quốc dân US\$ 1150) (Số liệu năm 2014)

Vùng này luôn thiếu nguồn nước sạch, cơ sở vật chất phục vụ giáo dục, giao tiếp yếu kém, nghèo và nhiều vấn đề xã hội và chủng tộc khác.

Những hoạt động chính của dự án

- Xây dựng các trung tâm làng xã
- Xây dựng trường tiểu học (4-6 tuổi), trung học (6-10 tuổi)
- Kế hoạch hóa gia đình
- Vệ sinh môi trường

Các trung tâm làng xã là đầu mối tất cả các hoạt động của dự án, cán bộ trung tâm hầu hết là phụ nữ trong bộ lạc và là người dân tộc thiểu số, họ là đầu mối cho công tác phát triển của dự án.

Cán bộ trung tâm làng xã được giao các nhiệm vụ sau:

- Đào tạo mầm non
- Nâng cao nhận thức xã hội
- Phát triển công tác chăm sóc sức khỏe sơ cấp, kế hoạch hóa gia đình.
- Thúc đẩy hoạt động vệ sinh môi trường

Mục tiêu

Để biết các hoạt động và sáng kiến được thông qua ở các trung tâm làng xã, việc thực hiện của các cán bộ làm việc ở trung tâm cùng với thái độ của cộng đồng về các trung tâm này như ICDP.

Mục tiêu cụ thể:

- a. Đánh giá trình độ chức năng của các trung tâm làng xã;
- b. Xác định trình độ chức năng của những cán bộ làm việc ở trung tâm;
- c. Xác định nhận thức của cộng đồng đối với dự án ICD đặc biệt là các trung tâm làng xã và những người làm việc ở trung tâm;
- d. . Xem xét các vấn đề cho sự phát triển bền vững của các công trình dự án

Phạm vi đánh giá

Các vấn đề được đề cập:

- Cảm nhận của cộng đồng về các trung tâm làng xã ;
- Các hoạt động khởi xướng của trung tâm làng xã;
- Các hoạt động được thực hiện bởi cán bộ trung tâm làng xã (tiền đề cho việc giáo dục nhà trường, động lực xã hội và thiết lập các mối liên kết).
- Cảm nhận của cộng đồng về các cán bộ làm việc ở trung tâm làng xã (nam giới, phụ nữ và lãnh đạo địa phương);
- Mức độ sử dụng các trung tâm làng xã của cộng đồng;
- Sự phù hợp giữa nguồn cung cấp đầu vào và việc sử dụng hợp lý;
- Sự cần thiết của các trung tâm làng xã trong tương lai

Phương pháp

Kỹ thuật lấy mẫu

Danh sách các trung tâm làng xã của 03 huyện miền núi được cung cấp một cách riêng rẽ bởi các nhân viên dự án. Trên cơ sở hiệu suất làm việc, các trung tâm làng xã được các nhân viên dự án phân loại thành các nhóm: `A '(tốt) (547), ' B '(trung bình) (705) và ' C '(kém) (429).

Từ mỗi hạng mục, 10 trung tâm làng xã đã được lựa chọn:

Có thể thấy rằng 14, 6 và 10 trung tâm làng xã được rút ra từ các huyện tương ứng là Bandarban, Khagrachari, Rangamati.

Chuẩn bị danh mục kiểm tra và ngân hàng câu hỏi

- Có 3 nhóm danh mục kiểm tra cho việc thảo luận nhóm (cho cộng đồng, bà mẹ và trẻ em, trẻ em tham gia các trung tâm làng xã)
- Xây dựng 04 ngân hàng câu hỏi (đánh giá trung tâm làng xã, khảo sát hộ gia đình, thông tin chính và nhân viên dự án)

Sự chọn lựa của những người trả lời

Những người trả lời phỏng vấn là:

- Người dân địa phương của 30 trung tâm làng xã;
- Đại diện của 03 huyện miền núi bao gồm Chủ tịch hội đồng địa phương huyện Chittagong.
- Các lãnh đạo trước đây của khu vực miền núi.
- Các huyện xã liên quan và các cán bộ quan chức
- Cán bộ làm việc ở các trung tâm làng xã;
- Nhân viên dự án

Kết quả thảo luận

- Diện tích trung bình của 30 trung tâm làng xã là 9.10 (thập phân)
- 53% (16) trung tâm làng xã nằm ở trung tâm và 47%(14) nằm ở xung quanh cộng đồng

Thông tin cơ bản về cán bộ trung tâm làng xã

Vấn đề	Số	Phần trăm
a. Tuổi		
Chưa đến 20	7	23
21-30	21	70
30+	2	7
Tổng	30	100
b. Giới tính		
Nam	3	10
Nữ	27	90
Tổng	30	100
c. Trình độ học vấn		
Chưa đến lớp 5	1	3
Lớp 6-10	19	64
Trung học phổ thông	9	30
Trên trung học phổ thông	1	3
Tổng	30	100

Chức năng của trung tâm làng xã và cán bộ trung tâm

Mức độ bao phủ của các trung tâm: 16 (53%) TT bao quát được 25 gia đình, 11 (37) TT bao quát được 26-30 gia đình and 3 (10%) TT còn lại bao quát được hơn 30 gia đình

Trẻ em ở các trung tâm làng xã: 30 trung tâm được lựa chọn cho khoảng 36 em/trung tâm

Chức năng của các trung tâm làng xã: Đào tạo mầm non, thúc đẩy hoạt động chăm sóc sức khỏe cơ bản, sử dụng nước sạch, hệ thống nhà tiêu hợp vệ sinh, cho con bú... ..

Việc đăng ký học cho trẻ em: Mầm non (4-6 tuổi), Cấp I (6+-8 tuổi) và Cấp II (8+ -10 tuổi). Số trẻ em đăng ký học mầm non là cao nhất và đăng ký học cấp II là thấp nhất.

Sự tham gia của trẻ em ở các trung tâm làng xã: 75% trẻ em tham gia học mầm non đều đặn

Nhận thức về giáo dục: Đa phần trẻ em đều cảm thấy hạnh phúc khi học tại các trung tâm làng xã. 93% trẻ em đánh giá Tốt, 7% đánh giá là Trung bình.

Chất lượng giáo dục

Chất lượng giáo dục được xếp loại là: tốt (T), trung bình (TB), (K) kém.

a) Nhóm I (4-6 tuổi)

i) Khả năng đếm: T (17%), TB (69%) và K14%

ii) Khả năng đọc bảng chữ cái: Tt (13%), TB (57%) và K (30%)

iii) Khả năng phân biệt tranh và màu sắc: T (0%), TB(60%) và K (40%)

b) Nhóm II (6-10 tuổi)

i) Khả năng ghép từ với bảng chữ cái: T (11%), TB (31%) và K (58%)

ii) Khả năng dịch từ: T (4%), TB (27%) và K(69%)

iii) Khả năng ghép vần/ vẽ: T (8%), TB (65%) và K (27%)

iv) Khả năng hiểu biết về các quảng cáo: T (8%), TB (46%) và K (46%)

Năng lực trình độ của cán bộ làm việc tại Trung tâm

Mức độ đánh giá năng lực trình độ của cán bộ trung tâm được phân thành các mức: Thỏa mãn, Trung bình, Kém

- Sự tiêm phòng: Thỏa mãn (17%), Trung bình (66%) và Kém(17%)
- Vệ sinh :TM(17%), TB (59%) và K (24%)
- Nước sạch: TM (17%), TB (56%) and P (27%)
- Breast Feeding: S (17%), M (63%) và K (20%)
- Việc sử dụng sữa non: TM (27%), TB (46%) và K (27%)
- Muối i ốt: TM(20%), TB (70%) và K(10%)
- Tiêu chảy: TM (30%), TB (63%) và K(7%)
- Công tác phòng chống sốt rét: TM (17%), TB (73%) và K (10%)
- Biến chứng khi mang thai: TM (10%), TB (63%) và K (27%)
- Kế hoạch hóa gia đình: TM (10%), TB (73%) và K(17%)

Ghi chú: Khoảng 67% dân số của Naikhangchari Upazila của huyện Bnandarban chết do bệnh sốt rét. Thực tế là không thể diệt hết được muỗi vì nhiều lý do.

Các lợi ích tự nhiên mà cộng đồng nhận được từ các trung tâm làng xã và cán bộ trung tâm

Stt	Ý kiến của cộng đồng về trung tâm làng xã	Xếp loại	Ý kiến của nhóm các bà mẹ về trung tâm làng xã	Xếp loại
1.	Cung cấp phạm vi để đào tạo mầm non	Rất cao	Rất cần thiết cho việc giáo dục trẻ em	Rất cao
2.	Đã làm tốt và cần thiết	Rất cao	Đang làm tốt và cần thiết cho trung tâm	Rất cao
3.	Tăng số lượng trẻ em đăng ký học tiểu học	Cao	Nâng cao sự hiểu biết về chăm sóc sức khỏe cơ bản	Cao
4.	Sự cần thiết của Trung tâm đối với cộng đồng	Cao	Cung cấp phạm vi để dễ dàng tiêm phòng cho trẻ em	Cao

Hợp tác sử dụng các Trung tâm của cộng đồng

- Hình thành Ban quản lý Trung tâm;
- Cộng đồng hỗ trợ nhân lực trong quá trình xây dựng các trung tâm, gửi con tới trung tâm và giành thời gian cho công tác thúc đẩy.
- Trung tâm làng xã là nơi có Trung tâm EPI, tuần Vitamin A, tòa án làng, chức năng văn hóa, thảo luận tôn giáo, phổ biến tư vấn kế hoạch hóa gia đình và câu lạc bộ thanh thiếu niên

Sự liên kết của dự án ICD với NBDs

- ICDP đã dùng các biện pháp để duy trì sự liên kết với các quan chức cũng như với NBDs;

- Ủy ban điều phối Trung ương: có 11 thành viên, các thành viên họp 03 tháng 1 lần để kiểm tra công việc và quyết định chính sách).
- Ủy ban điều phối huyện (DCC): có 11 thành viên, các thành viên họp 1 tháng 1 lần để rà soát các công việc và tư vấn khi cần thiết.
- Ủy ban điều phối của Upazila: có 10 thành viên, các thành viên họp 1 tháng 1 lần để kiểm tra tiến độ cũng như những khó khăn trong quá trình thực hiện dự án. Hội đồng chịu trách nhiệm điều phối và kiểm tra ở cấp độ Upzila.

Điều đó cho thấy rằng trong quá trình đánh giá, các cuộc họp của Ủy ban điều phối không diễn ra thường xuyên.

Sự phát triển bền vững của các trung tâm làng xã

- Cộng đồng địa phương đã nhận thấy sự cần thiết để tiếp tục phát triển toàn diện chương trình.
- Thể chế hóa các dự án theo các chức năng phát triển bình thường của NBDs
- Cộng đồng ghi lại những đóng góp của ICDP trong việc nâng cao mức sống thông qua việc nhận thức xã hội về sức khỏe, vệ sinh, nhu cầu dinh dưỡng, nạn mù chữ, giáo dục trẻ em...
- Phía yêu cầu sẵn sàng đáp ứng các điều kiện tiên quyết để nuôi sống các dự án của họ trong tương lai gần.

Kết luận và kiến nghị

Kết luận

Khái niệm Trung tâm làng xã của dự án ICD đã được mọi người đánh giá cao thậm chí những người mù chữ của cộng đồng cũng nhận ra sự cần thiết và quan trọng của việc chuẩn bị tiền đề cho việc giáo dục tại trường. Dưới sự hướng dẫn của các Trung tâm làng xã, cộng đồng có động lực cao trong việc chăm sóc sức khỏe căn bản và vấn đề vệ sinh, đây là thành tích tuyệt vời của ICDP.

Dự án được kéo dài thêm 5 năm, tất cả các huyện miền núi được đưa vào dự án, hội đồng địa phương liên quan đến các công tác của dự án, các chi phí của dự án được chia sẻ với hội đồng địa phương; duy trì sự hợp tác với các NBDs ở các cấp huyện và dưới huyện để có được sự ủng hộ và các dịch vụ của họ đảm bảo sự bền vững cho dự án.

Kiến nghị

Chức năng của các Trung tâm làng xã

- a. Các trung tâm nên được xây dựng ở trung tâm cộng đồng để thuận tiện cho việc đi lại của trẻ em.
- b. Cung cấp sách cho trẻ em (ít nhất 10 quyển cho mỗi trung tâm)
- c. Đảm bảo nguồn nước sạch cho trẻ em, xây dựng nhà vệ sinh.
- d. Khuyến khích việc giáo dục cho người lớn.
- e. Thiết lập các đơn vị thử nghiệm khai thác nguồn nước

Chức năng của cán bộ trung tâm

- a. Tiêu chí lựa chọn cán bộ làm việc tại Trung tâm là ít nhất có trình độ lớp 10 để duy trì mức chất lượng tối thiểu
- b. Cần tổ chức các khóa học thường xuyên và khóa học bồi dưỡng.

Quản lý dự án toàn diện

- a. Số lượng các nhà tổ chức của dự án cần được tăng lên để phân bổ tối đa 25 trung tâm làng xã cho mỗi người để quản lý và giám sát cho hiệu quả.
- b. Các hoạt động của dự án cần có sự liên kết với hội đồng địa phương để đảm bảo sự hỗ trợ và dịch vụ cho sự phát triển bền vững trong tương lai

Trân trọng cảm ơn